

САДРЖАЈ

Предговор

ВОДИЧ КРОЗ СТВАРАЛАШТВО
СТАНИСЛАВА ВИНАВЕРА (5)

Први део ОДБРАНА ПЕСНИЧКОГ МОДЕРНИЗМА Манифести, студије, есеји и критике

Манифест Алфа (93). – Манифест експресионистичке школе (95). – Дозивање литературе (110). – Песнички модернизам (113). – Икаров лет (118). – Увод у Чуваре света (135). – Скерлић и Бојић (154). – Морална поезија и њени вероучитељи (177). – Модерна југословенска књижевност (183). – Раздобље експеримената и синтеза (184).

НАШИ ВЕЗОВИ: ОД ФИЛИПА ВИШЊИЋА ДО РАСТКА ПЕТРОВИЋА

Наши везови (187). – Трагично надахнуће Филипа Вишњића (194). – Српски хумористи и сатиричари (200). – Лаза Костић (215). – Милан Ракић човек, песник, Србин и западњак (220). – Бора Станковић и пусто турско (231). – Момчило Настасијевић (239). – Растко Петровић, лелујав лик са фреске (254)

ИЗ „БЕОГРАДСКОГ ОГЛЕДАЛА”

Људи говоре Растка Петровића (276). – Хорско начело (276). – Италија (277). – Нова Јефимија (278). – Месијанизам Мизе Митриновића (279). – Аница Савић Ребац (281). – Благочестива стара поезија (283). – Андрић (284). – Мемоари Јаше Игњатовића

(285). – Писмо Тину Ујевићу (286). – Пленум књижевника 1954. године (288).

ЈЕЗИЧНЕ МОГУЋНОСТИ И НАДГРАМАТИКА

Језичне могућности (292). – Граматика и надграматика (337). – О мелодији нашег говорног језика (342).

ДУША, ЗВЕР, СВЕСТИ: ЕСЕЈИ О СТРАНИМ ПИСЦИМА

Хиљаду и једна ноћ (353). – Франсоа Вијон (359). – Раблеова жетва (370). – Жерар де Нервал (383). – Ускоково бекство или есеј о артуру рембоу (402). – „Пијана галија” (419). – Артур Рембо: „Пијана Галија” (421). – „Гробље крај мора” (424). – Пол Валери: „Гробље крај мора” (430). – Загонетна суштина Прустовог дела (434). – Бергсон и нови покрети у уметности (442). – Грнчарија (448). – Сусрети са немачким романтичарима (458). – Где је све романтика (458). – Хелдерлин: песников песник (467). – Новалис (476). – Душа, звер, свест (484). – Шекспирова минђуша (489). – Едгар По (496). – Ернест Хемингвеј: Старац и Море (499). – Тријумф Лава Толстоја (505). – Плаво небо над утопијом (506).

Други део ПОЕЗИЈА, ПАРОДИЈЕ, ПРИЧЕ, ПУТОПИСИ

ИЗ МЈЕЋЕ

Шекспир (телеграфски сонет) (525). – Верлен (телеграфски сонет) (525). – Из пева „Немања” (средњовековни спев у четири певања) (526). – Пролог (526). – I. Певање, Немањина визија (527).

ИЗ ВАРОШИ ЗЛИХ ВОЛШЕБНИКА

[Васељена је варош злих волшебника] (533). – [Стоје речи изречене] (533). – [Варош јечи од усклика] (534). – [Тресе се древни Трон] (534). – [Ми се чудно разумемо] (534). – [О, људи, људи, у огњеном сплету] (534).

ИЗ ЧУВАРИ СВЕТА

[Разјарити грозд по грозд] (535). – [Доћи ће Дан, ко Блудни Син] (536). – [У близини Духа Васељене] (536). – [Свака садржина страда] (537).

ИЗ РАТНИХ ДРУГОВА

Драгош из Липолиста (538). – Др Аврам Винавер (539). – Дача учитељ (541). – Ђока Недић, верни виолиниста (543). – Сташа (545). – Пантелија (548). – Гире са Сорбоне (550).

ИЗ ЕВРОПСКЕ НОЋИ

Европска ноћ (551). – Катедрала (553). – Звучни предео (554). – Освестићу људе (555). – Тренутак сунцокрета (556)

...И ДРУГЕ ПЕСМЕ

Соната – Триптихон Растка Петровића (556). – Расклоп (558). – Ткаља (558). – Тропар Брани Петронијевићу (559). – Чаранка (559). – Абунавас (560). – Музици (560). – Чему (561). – Леонарду (561).

Роботи

Први робот (562). – Други робот (562). – Робот трећи (563). – Четврти робот (563). – Робот пети (563). – Шести робот (564).

Трећи део

ПАРОДИЈЕ, ПРИЧЕ, ПУТОПИСИ

Из *Панџолоија* и *Алајбегове сламе* (567). – Предговор (567). – Кубистички однос (568). – Уводна песма (568). – Моја душа (568). – Евдоксија (569). – Последњи погреб (569). – Ћелави принац (570). – Горштак на балу (570). – Надахнуће (571). – Разочарање (571). – Зашто – зато (571). – Емоција мрачна (572). – Библиотека друштва Светога Живка (572). – Рођење малог крокодила (575). – Четири вечера групе уметника (576). – Јован Крститељ (578). – Метафизика (579). – Нотес о Белићу (579). – С пута по Ломбардији (580). – Везе (581). – Епопеја Винка Пожуновића (582). – Епилог (584). – Обртни миздравци плиномара у весперилном Хенисману (584). – Из књиге „Лењери” (585). – Поменик за 1922. годину (586).

ИЗ АЛАЈБЕГОВЕ СЛАМЕ

Дон Кихот (594). – Савет Седморице Критичара (596). – Јефта Гром, осмоструки ударник у фабрици жижица у Приједору (598). – Икона (600).

ПРИЧЕ И ПУТОПИСИ

Свет (601). – Освета (601). – Вече на Океану (604). – Кафане (609). – Чурљанис (612). – У најкитњастијем храму Рада Неимара (616). – Плитвичка језера тону у несвест (620). – Љубав према Лопуду (626). – Закон најмањих напора (629). – Музички проблем Немачке (633). – Коначна Венеција (637). – Видело света (662).

*

ОД БЕРГСОНА ДО ТЕСЛЕ

На Бергсоновом часу (666). – Писмо Андре Малроу (670). – Диригент васионске симфоније (672). – Средњовековни богохулници и безбожници (673). – Тајна Николе Тесле (676).

УМЕСТО ЕПИЛОГА

Станислав Винавер говори (Бранимир Ћосић) (679).

О ВИНАВЕРУ

Радомир Константиновић: ВИНАВЕРОВА МИНЂУША (687). – Славко Гордић: ЗРАЧНИ ВИНАВЕР (708).

ХРОНОЛОГИЈА (719)

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА (749)

ПРИРЕЂИВАЧКЕ НАПОМЕНЕ (766)